

INNOVÁCIÓS FOLYAMATOK A KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁRBAN

2019

NY63

A dokumentum címe	Innovációs folyamatok a Katona József Könyvtárban
Verziószám	–
Fájlnév	Innovacios_folyamatok_forrasok
Oldalszám	15
Készítette	Folyamatok munkacsoport (Huszkáné Horvát Andrea, Lukács Mária, Padányi Emese, Szurokné Tóth Gyöngyi)
Jóváhagyta	Minőségirányítási Tanács
A jóváhagyás dátuma	2019. augusztus 15.
A hatálybalépés dátuma	–

Minőségirányítási Tanács
vezetője

igazgató

A Katona József Könyvtár kollektívája folyamatosan keresi azokat az innovatív megoldásokat, amelyek a változó igényekhez való legjobb alkalmazkodást segítik. Ennek alapja a különböző korosztályokra való értő odafigyelés, az embereket foglalkoztató, aktuális, a mindennapokat meghatározó témák, és a hozzájuk kapcsolódó információforrások ismerete. Az elmúlt években számos innovációs ötlet sikeres megvalósulásának örülhettünk. Ilyen volt többek között a **Katona József Emlékéhez** kapcsolódó, több elemből álló olvasásnépszerűsítő projektünk, a portálunkra kerülő **adventi kalendáriumunk**, vagy a **Kodály nyomában** című nagysikerű országos játékunk is.

A leghosszabb távú, legtöbb ember mindennapjait szebbé, könnyebbé, tartalmasabbá tevő innovációs tevékenységünknek a **Második otthonteremtést**, és a ma már számos kistélepülésen elérhető **KönyvtárMozi** szolgáltatást tartjuk.

MÁSODIK OTTHONTEREMTÉS

Az innováció elnevezése: Második otthonteremtés

Az innováció időpontja: 2016-2019

Az innováció előzménye: Kecskemét középpontjában a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár 1996-ban került átadásra. A könyvtár a település meghatározó épülete lett építészeti és idegenforgalmi nevezetességként is. 2015-ben bekerült a helyi értékek közé a Kecskeméti Települési Értéktár Bizottság döntése értelmében. Az átadása óta a legnagyobb mértékű átalakításokra 2017-2019 között került sor.

Az innováció oka:

A terek funkcióváltásának meghatározó oka az **új szolgáltatások bevezetéséhez** szükséges feltételek megteremtése volt.

Stratégiai kapcsolódás:

- *Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032)*
- *Gyermekek és serdülők egészségének és fejlődésének európai stratégiája (Egészségügyi Világszervezet)*
- *Nemzeti Gyerme- és Ifjúságbiztonsági Akcióterv (2010-2019)*
- *Kecskemét Megyei Jogú Város Ifjúsági koncepciója*
- *Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának Ifjúsági Cselekvési Terve*
- *Kecskemét Megyei Jogú Város Idősödési és Időügyi Koncepciója*
- *Kecskemét Megyei Jogú Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója*
- *Városi ifjúságkutatás eredményei*

Az innováció eredményeként kialakított terek és funkcióik, szolgáltatáslehetőségeik

Mesekuckó

A többfunkciós *Mesekuckó* az átalakítás után akadálymentessé vált. Új berendezése teljes mértékben illeszkedik a könyvtár meglévő ülőbútorainak színeihez, ugyanakkor újdonság az egymásra rakható, sokféleképpen átalakítható plüss ülőkék varázsa és a sok-sok párna. A dobogóba süllyesztett, könnyen összeszerelhető paravánok bábos foglalkozásokkal bővítették a legkisebbek tanulási, szórakoztatási lehetőségeit, alkalmat kínálva bábos csoportok bemutatkozására is. A tér az egyéni és a családi meseolvasásra, élőszavas mesemondáshoz

kapcsolódó foglalkozások megtartására kiválóan alkalmas, illetve olyan könyvtári játékok helyszínéül is szolgál, ahol a szókincsbővítés és a szövegértés fejlesztése kap hangsúlyt.

Kölyökfészek

Közvetlen a Mesekuckó mellett található a nagyobbacsok *Kölyökfészek* tere, ami főként az egyéni olvasás hívogató helye. A kellemes tapintású anyagból készült fészkekbe bebújva még élvezetesebb az olvasgatás, zenehallgatás. Ugyanakkor a fészkek egy mozdulattal átalakíthatók olvasómatracrá, amikor már a felnőttek is részesei lehetnek a közös játéknak, olvasásnak.

Olvasó- és játszóudvar

A Gyerekvilágból nyíló belső udvar berendezése is teljesen megújult. Variálható kültéri bútorai az egyéni és csoportos szabadtéri együttléthez, olvasáshoz, tanuláshoz, közös játékhöz, kreatív alkotáshoz adnak jó lehetőséget.

Olvasó, társalgó szalon

A Gyermekvilágból a Tinivilág felé haladva kényelmes, otthonos egyedi kanapék, körülölkék hívogatnak beszélgetésre, olvasgatásra, megpihenésre. A fiatalokat a wifi-elérés is vonzza. Tavasztól őszig egy belső udvar is a használók rendelkezésére áll. Ez a tér kiválóan alkalmas lett kiállítások fogadására is.

Tinivilág

A tér berendezésének átalakítására nagy gondot fordítottunk. Az első lépés az volt, hogy a megmaradt könyvespolcok döntő többségét a fal mellett helyeztük el, így megnöveltük a teret. Ide kerültek a tinik ifjúsági regényei, és egy szűk válogatás a korosztálynak szóló ismeretterjesztő irodalomból. Az egyéni számítógépes munkaállomások mellett kialakítottunk egy csoportos tanulásra, játékra is alkalmas számítógépes szigetet. A tanuláshoz, leckeíráshoz megfelelő asztalok, székek állnak a diákok rendelkezésére.

Itt működik a *Europe Direct Információs Központ*, annak európai uniós gyűjteménye, szolgáltatásai iránt elsősorban ez a korosztály érdeklődik.

A mobil, kényelmes kisteleves ülőbútorok alaphelyzetben félkörös elhelyezésűek, számuk bővíthető. Az előadásokhoz, foglalkozásokhoz beépített technikai eszközöket használunk.

Egyéni tanulótér

A korábbi szakirodalmi állomány egy részének áttelepítésével szabadítottunk fel jelentős helyet a felnőttek digitális szolgáltatásainak. Új használói munkaállomások kerültek az

egymástól elválasztott munkaasztalokra. Itt került elhelyezésre a *Digitális Jólét Program* több munkaállomása is. Az *Egyéni digitális tanulótér* létrehozása azoknak a felnőtteknek a tanulását segíti, akik kezdő ismeretekkel rendelkeznek, de az e-ügyintézés feladatainak elvégzéséhez segítségre szorulnak.

Kreatív stúdió

Az I. emelet önálló 25 m²-es helyének berendezése, felszereltsége – elsősorban a fiatalokra építve – inspirálja új szolgáltatások bevezetését. A hangszigetelt, klimatizált helyiség alkalmas hang- és videofelvételek készítésére, vágására, nagyképernyős kivetítésre, visszánézésre, elektromos orgonán önálló zenei aláfestés elkészítésére.

Digitális oktató labor

Alapvetően a digitális írás-olvasás ismereteinek elsajátítását kínálja szervezett, csoportos tanfolyam keretében nagyrészt a nagyik számára, de a felnőttek munkaerőpiacon való megmaradását vagy átképzéssel a visszajutást, kapcsolattartást, tájékozódást is segíti.

A digitális labor minden eszközzel rendelkezik, ami a korszerű tanulás alapja. Megfelelő számú munkaállomás (15 fő), illetve további kreatív IKT eszközök (pld. 3D nyomtató, robotika csomagok, mikroszkóp) állnak a hallgatók rendelkezésére.

Közösségfejlesztő tér

Ezt a teret a II. emeleten, az egyik hagyományos olvasóterem átalakításával hoztuk létre. Az informális tanulási lehetőségek itt elsősorban a felnőttek számára állnak rendelkezésre. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy olyan *kisközösségeknek* nyújtsunk csoportos együttlétre alkalmas teret, akik kötődnek könyvtárunkhoz, nálunk töltik idős napjaik egy részét. Tevékenységüktől függően a célbútorok tetszés szerint alakíthatók. A térszervezés, berendezés ösztönzi a kreatív gondolkodást, beszélgetést, közös cselekvést. Ebben a térben kapott helyet a könyvtár többnyelvű – angol, francia, német, orosz – gyűjteménye, amelyhez egyéni és csoportos nyelvtanulás is társul.

A szolgáltatás tárgyi feltételeinek erőforrásai:

A tárgyi feltételek biztosítása több forrásból történt:

- A KÖNYVTÁR TUDÁS-ESÉLY MINDEN-KOR! EFOP-3.7.3-16-2017-00300 pályázati támogatás)
- KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR EGY ÉLETEN ÁT! Nem formális és informális tanulóterek és szolgáltatások fejlesztése (EFOP-4.1.8 pályázati támogatás)

- Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatása (könyvtárfelújítás, eszközbeszerzés)
- Kecskemét Megyei Jogú Város
- Bács-Kiskun megyei Katona József Könyvtár költségvetése

Az innováció eredményessége

Az átalakítás óta eltelt viszonylag rövid idő alatt is több új szolgáltatás indult el, ezek közül a legstabilabbak:

Mesekuckó	• kiscsoportos fejlesztő foglalkozások • autista csoportok könyvtári foglalkozásai • bábcsoport bemutatkozása • gyermekkönyvtárosok bábjátéka
Olvasó, társalgó szalon	• gyermekrajz kiállítás • Szabó Magda vándorkiállítás • Tapintható mesevilág (kerámia-kiállítás vakoknak)
Tinivilág	• csoportos foglalkozások • könyvbemutatók • író-olvasó találkozók • kisközösségek összejövetelei (Moly klub; Harry Potter Klub, Jedi Akadémia)
Kreatív stúdió	• filmvetítés • film- és hangfelvételek készítése • Együtténeklők (könyvtári kórus) • Okosodj a könyvtárral! (EFOP 3.7.3 pályázat keretében látássérülteknek)
Digitális oktató labor	• internethasználoi tanfolyam időseknek • angol nyelvi képzés (EFOP 3.7.3 pályázat keretében) • Helyben a segítség! (EFOP 3.7.3 pályázat keretében)
Közösségfejlesztő tér	• Készíts magad textiljátékot! (EFOP 3.7.3 pályázat keretében) • kismamák konzultációja szakemberekkel

PILLANATKÉPEK

Óvodások bábjátéka a Mesekuckóban

Beszélgetés Gévai Csilla meseíróval

Lapozgatás a Kölyökfészekben

Játék az udvaron

Az Olvasó, társalgó szalon

Élet a Kreatív stúdióban

Sohonyai Edit a Tinivilág látogatóival

Játék a Múzeumok éjszakáján a Tinivilágban

Internettanfolyam a Digitális laborban

***Készíts magad textiljátékot! a
Közösségfejlesztő térben***

KÖNYVTÁRMOZI

Az innováció elnevezése: KönyvtárMozi

Az innováció kezdete: 2015

Az innováció előzménye: A kistelepülések mozgóképkultúrája c. konferencia a Kecskeméti Animációs Filmfesztivál keretében – 2015. június 25.

Ezen a tanácskozáson született meg a **KönyvtárMozi** ötlete, majd első ütemben **2015. október 6-án**, az Országos Könyvtári Napok keretében országosan 125 kistelepülésen elindul a szolgáltatás.

Az innováció célja:

- a kulturális alapellátás részeként a magyar filmkultúra kiemelkedő értékeinek bemutatása, népszerűsítése a kistelepülésen élőknek könyvtári szolgáltatás keretében,
- kulturális alapú közösségszerveződés segítése, amely közös élményének a film világát tekinti
- hozzájárulás a kistelepüléseken élők ismeretszerzéséhez, szórakozásához, kulturált időtöltéséhez

Együttműködő partnerek:

- Emberi Erőforrások Minisztériuma
- Informatikai és Könyvtári Szövetség
- Kecskemétfilm Kft.
- Nemzeti Kulturális Alap
- Magyar Művészeti Akadémia
- Dunatáj Alapítvány
- Nemzeti Audiovizuális Archívum
- Magyar Nemzeti Filmalap Filmarchívum

A KönyvtárMozi szolgáltatás tárgyi feltételeinek erőforrásai:

A KönyvtárMozi programhoz azok az 5000 lakos alatti kistelepülési könyvtárak csatlakozhatnak, akik a területileg illetékes megyei könyvtárral könyvtárellátási szerződést kötöttek, vagyis kiterjed rájuk a KSZR szolgáltatása. A könyvtárnak alkalmasnak kell lennie – a település lakosságszámát is figyelembe véve – legalább 15-40 fő egyidejű befogadására, és

megfelelő technikai feltételekkel kell rendelkeznie. Ezek: projektor, megfelelő méretű vetítővászon.

A tárgyi feltételek biztosítása több forrásból történt:

- a település saját erőforrása (könyvtárfelújítások, átalakítások)
- Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatása (könyvtárfelújítások, eszközbeszerzések)
- az illetékes megyei könyvtár KSZR forrása (könyvtárfelújítások, eszközbeszerzések)

A KönyvtárMozi szolgáltatás humán erőforrásai (a könyvtárosok továbbképzése):

A KönyvtárMozi szolgáltatás országos felelőse a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár munkatársa. Az ő feladata a kapcsolattartás az egyes megyei könyvtárak felelőseivel, akik saját megyéjükben gondoskodnak a képzésekről, tapasztalatcseréről, az információk átadásáról.

A szolgáltatás indulása óta rendszeresen sor kerül **országos szakmai napokra**, ami a folyamatos segítségnyújtás, a szakszerű és hatékony szolgáltatás, az egységes szabályozás betartásának, az ismeretek megújításának alapja.

Szakmai napok időpontja és helyszíne:

- 2016. február 10. Kecskemét Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
- 2016. december 12. Kecskemét Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
- 2017. március 29-31. Tatabánya József Attila Megyei és Városi Könyvtár
- 2017. június 21. Kecskemét Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
- 2017. október 26-27. Demjén Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár
- 2018. június 20. Kecskemét Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
- 2019. június 20. Kecskemét Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
- 2019. szeptember 9-10. Székesfehérvár Vörösmarty Mihály Könyvtár

A megyei szakmai napok forrása:

Nemzeti Kulturális Alap támogatása az egyes megyei könyvtárak pályázatainak alapján

Az országos szakmai napok forrása:

Nemzeti Kulturális Alap támogatása az Informatikai és Könyvtári Szövetség pályázatával

A KönyvtárMozi szolgáltatás tartalma és formái

A KönyvtárMozi egy **virtuális könyvtári szolgáltatás**, technikailag a NAVA közreműködésével. Minden csatlakozott kiskönyvtár regisztrál a NAVA internetes felületén, ahonnan jogosult egy kód engedélyezésével megnyitni a kiválasztott filmet az előre megadott időpontban.

A KönyvtárMozi filmjeit a helyi lakosság választja ki érdeklődésének megfelelően a nemzeti filmvagyon alkotásaiból, amelyet az együttműködő partnerek ajánlanak fel. A filmek jogtiszta vetítésének feltételeit a jogvédő szervezetekkel az Informatikai és Könyvtári Szövetség engedélyeztette.

A program fontos részét képezik a filmek kapcsán tervezett beszélgetések, előadások, csatlakozó olvasmányélmények, könyvajánlások, játékok. Ehhez a Katona József Könyvtárban több módszertani kiadvány is készült, amelyek a megyei könyvtárak közvetítésével jutottak el az érintett kistélepülésekre.

A KönyvtárMozi módszertani kiadványai:

Cigánymesék: színezők és fejtörők játékos kedvűeknek – 2016, 2017

Cigánymesék 2.: színezők és fejtörők játékos kedvűeknek – 2017

Cigánymesék 3.: színezők és fejtörők játékos kedvűeknek – 2019

Csapó: KönyvtárMozi 2018-2017 – 2017

Filmbörze: filmajánló KönyvtárMoziknak – 2017

KönyvtárMozi: ötletek, kreatív, játékos feladatok, foglalkozástervek – 2017

A KönyvtárMozi módszertani kiadványainak forrása:

Nemzeti Kulturális Alap támogatása az Informatikai és Könyvtári Szövetség pályázatával

Magyar Művészeti Akadémia (pilot projekt a Cigánymesék 1. részéhez)

A szolgáltatás dokumentálása

A vetítések naprakész, pontos dokumentálása a **KönyvtárMozi portálon** történik, ahol a program végén rögzítésre kerül a résztvevők száma, illetve feltölthető néhány fotó, sajtócikk is. A portál a Katona József Könyvtárban került kifejlesztésre.

Közönségkapcsolat, nyilvánosság

A Kecskemétfilm Kft-nek köszönhetően a KönyvtárMozi olyan **arculati elemekkel** rendelkezik – logó, vetítést felvezető spot –, mely egyértelműen azonosítja a programszervezők célkitűzéseit.

Minden helyszínen egységes plakát hirdeti a KönyvtárMozi működését, a programon a könyvtári olvasójeggyel érvényes KönyvtárMozi betétlappal lehet részt venni.

A programban résztvevőkről, az eseményekről mindenkor friss információ található a www.konyvtarmozi.hu portálon, ahol keresni lehet helyszínt, dátumot vagy a filmek műfaja szerint.

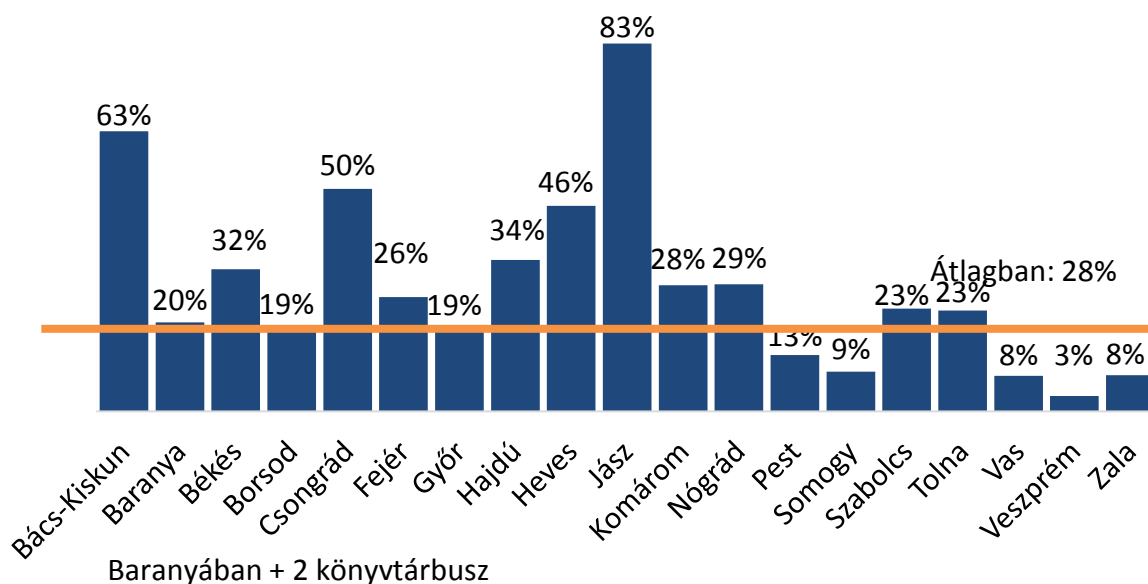
Az innováció eredményessége

A KönyvtárMozi portálja lehetőséget ad az eredmények folyamatos nyomon követésére is. Naprakészen látjuk a regisztrált intézmények számát, a vetítések számát és a leggyakrabban vetített filmek listáját. Fontos tájékoztató adat a szolgáltatást igénybe vevők létszáma is. Az életkori bontás elemzése tájékoztató alapot ad a helyi könyvtárosok számára a filmek kiválasztásához, illetve a vetítéshez kapcsolódó események műfajának meghatározásához, a tervezett vendégek, beszélgetőtársak, partnerek meghívásához.

A szolgáltatáshoz csatlakozott települések száma megyénként (2019. június 1.)

Megye	Települések száma	Megye	Települések száma
Bács-Kiskun	56	Komárom-Esztergom	17
Baranya	45+2 könyvtárbusz	Nógrád	34
Békés	15	Pest	10
Borsod-Abaúj-Zemplén	61	Somogy	20
Csongrád	18	Szabolcs-Szatmár-Bereg	43
Fejér	19	Tolna	22
Győr-Moson-Sopron	30	Vas	16
Hajdú-Bihar	16	Veszprém	7
Heves	42	Zala	20
Jász-Nagykun-Szolnok	38	Összesen:	529+2 könyvtárbusz

A KönyvtárMozi szolgáltatáshoz csatlakozott települések aránya az adott megye KSZR szolgáltatásban részt vevő településeinek számához viszonyítva

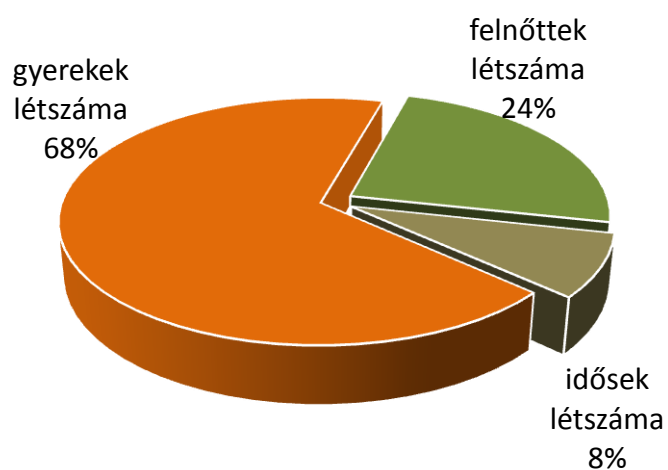
A vetítések résztvevői (2015. október 6 – 2019. június 15.)

	gyerekek létszáma	felnőttek létszáma	idősek létszáma	összes létszám
Összes vetítés résztvevői	82 725	29 442	10 081	122 248
Megyék szerinti adatok				
Bács-Kiskun	16 173	5 638	1 508	23 319
Baranya	5 253	3 770	607	9 630
Békés	3 350	1 081	515	4 946
Borsod-Abaúj-Zemplén	6 015	2 032	660	8 707
Csongrád	3 419	1 087	630	5 136
Fejér	2 747	820	268	3 835
Győr-Moson-Sopron	1 123	359	146	1 628
Hajdú-Bihar	8 333	1 845	440	10 618
Heves	7 546	2 707	1 556	11 809
Jász-Nagykun-Szolnok	5 831	1 889	509	8 229

Komárom-Esztergom	2 246	1 066	717	4 029
Nógrád	4 026	1 797	699	6 522
Pest	204	90	63	357
Somogy	1 935	677	140	2 752
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5 357	1 257	426	7 040
Tolna	4 026	1 077	402	5 505
Vas	878	449	409	1 736
Veszprém	682	444	228	1 354
Zala	3 581	1 357	158	5 096

A vetítések résztvevői korosztályonként

A KÖNYVTÁRMOZI NÉHÁNY EMLÉKEZETES PILLANATA

Dunafalva – 2015. október 6.

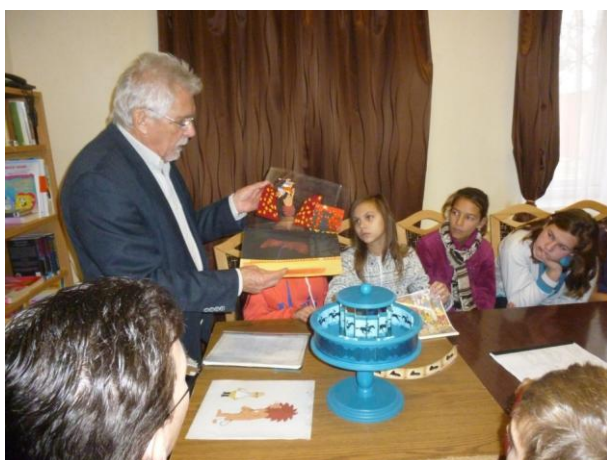
Nyárlőrinc

Gátér

Csikéria

Tiszagyenda

Nagykapornak